

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

MATEMATIIKAN ARVIOINTI
ENSIMMÄINEN LUOKKA – TALVI

Esitysohjeet opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot matematiikassa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan. Kannusta keskittymään.
- ▶ Järjestä tila niin, etteivät lapset voi katsoa vastauksia toisiltaan.
- ▶ Esitä tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista, äläkä tarjoa apuvälineitä tehtävien ratkaisemiseksi.
- ▶ Monivalintatehtävissä älä kehota lapsia arvaamaan, vaan pyydä valitsemaan vaihtoehto, jonka hän uskoo olevan oikea, vaikkei hän olisikaan aivan varma oikeasta vastauksesta.
- ▶ Tarkista, että lapset ovat ymmärtäneet tehtävän idean ja sen miten vastaukset merkitään vastauspaperiin. Voit tarvittaessa toistaa ohjeen, jos joku lapsista pyytää sitä.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

ARVIOINNIN SUORITTAMINEN JA KESTO:

Arviointi tehdään ryhmässä (tarvittaessa jaa luokka pienempiin ryhmiin).

Tehtävien suorittaminen kestää noin 35 minuuttia.

Lukumääräisyyden tajun (LMT) sekä Matemaattisten suhteiden hallinnan (MSH) tehtävät tehdään opettajajohtoisesti siten, että ryhmä tekee jokaisen tehtäväkohdan yhtä aikaa ja opettaja päättää, milloin siirrytään seuraavaan kohtaan. Seuraa tilannetta ja anna kaikille aikaa vastata. Pidä kuitenkin huolta, ettei arviointitilanne veny turhan pitkäksi ja nopeimmat lapset eivät kyllästy odottamiseen.

Aritmeettisten perustaitojen (APT) tehtävissä opettaja lukee ohjeen, jonka jälkeen ryhmä tekee tehtävän loppuun. Aritmeettisten perustaitojen (APT) tehtävissä on annettu maksimiaikaraja, jonka jälkeen tehtävä lopetetaan sanomalla: **Hyvä, nyt voit laskea kynän pöydälle.** Yhteen- ja vähennyslasku symboleilla -tehtävissä aikaraja on 6 min. Yhteen- ja vähennyslaskun täydentämisen tehtävissä aikaraja on 4 min. (Jos kaikki ovat valmiita, voit siirtyä seuraavaan tehtävään jo aikaisemmin.)

Halutessasi voit käyttää AV-laitteita tehtävien ohjeistuksessa.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lapsen tehtävälomake, kynä ja pyyhekumi.

Opettajalla: esitysohje sekä lapsen tehtävälomake (avuksi ohjeistukseen). Lisäksi kannattaa varata kyniä lyijyn katkeamisen yms. varalle.

Arvioinnissa ei käytetä muita apuvälineitä.

Esitysohjeet:

Ryhmälle esitettävät ohjeet on kirjoitettu **lihavoidulla ja kursivoidulla**. Opasta lapsia tehtävälomakkeen täyttämässä sivuvihjeiden avulla (kuvat lapsen paperin yläkulmassa). Lapsen lomakkeessa tehtävä sivut on nimetty samoin kuin tässä opettajan ohjeessa.

Lasten valmistaminen tehtäviin arviointitilanteen alussa: ***Nyt tehdään muutamia tehtäviä. Osa tehtävistä voi tuntua helpoilta, osa vaikeilta. Kaikkia sinun ei tarvitse vielä osata tai ehtiä, mutta tee niin hyvin kuin osaat. Kerron jokaisen tehtävän alussa tehtävän ohjeen. Jos et kuullut tai et muista, nosta käsi ylös, niin sanon tehtävän uudelleen. Jokainen tekee omaa tehtäväänsä hiljaa, toisen papereita ei tarvitse kurkkia ja toisille ei sanota vastauksia.***

Aloitetaan. Kirjoita oma nimesi tälle (näytä paikka oppilaan lomakkeesta) **vii-valle.**

Lapsi saa halutessaan tehdä merkintöjä lomakkeeseensa.

LUKUMÄÄRÄISYYDEN TAJU (LMT)

SUURUUSERO — SUUREMPI

Katso näitä lukuja (näytä vasemmalta 5 3). **5 on suurempi kuin 3, mutta kuinka paljon suurempi 5 on kuin 3? Rastita oikea vastaus näistä vaihtoehdoista** (näytä vaihtoehtoja).

Katso nyt näitä lukuja (näytä vasemmalta 6 2). **6 on suurempi kuin 2, mutta kuinka paljon suurempi 6 on kuin 2? Rastita oikea vastaus.**

Katso vielä näitä lukuja (näytä vasemmalta 7 4). **7 on suurempi kuin 4, mutta kuinka paljon suurempi 7 on kuin 4? Rastita oikea vastaus.**

SUURUUSERO — PIENEMPI

Katso näitä lukuja (näytä vasemmalta 2 4). **2 on pienempi kuin 4, mutta kuinka paljon pienempi 2 on kuin 4? Rastita oikea vastaus näistä vaihtoehdoista** (näytä vaihtoehtoja).

Katso nyt näitä lukuja (näytä vasemmalta 3 7). **3 on pienempi kuin 7, mutta kuinka paljon pienempi 3 on kuin 7? Rastita oikea vastaus.**

Katso vielä näitä lukuja (näytä vasemmalta 5 8). **5 on pienempi kuin 8, mutta kuinka paljon pienempi 5 on kuin 8? Rastita oikea vastaus.**

MATEMAATTISTEN SUHTEIDEN HALLINTA (MSH)

SARJOITTAMINEN

(näytä laatikkoa, jossa on numerot 6 8 10) **Katso näitä numeroita. Keksitkö, mikä näistä numeroista** (näytä vaihtoehtoja) **tulee tähän viivalle?** (näytä viivaa) **Rastita oikea vastaus.**

(näytä laatikkoa, jossa on numerot 4 7 10) **Katso näitä numeroita. Keksitkö, mikä näistä numeroista** (näytä vaihtoehtoja) **tulee tähän viivalle?** (näytä viivaa) **Rastita oikea vastaus.**

(näytä laatikkoa, jossa on numerot 5 10 15) **Katso näitä numeroita. Keksitkö, mikä näistä numeroista** (näytä vaihtoehtoja) **tulee tähän viivalle?** (näytä viivaa) **Rastita oikea vastaus.**

SARJOITTAMINEN

(näytä laatikkoa, jossa on numerot 7 6 5) **Katso näitä numeroita. Keksitkö, mikä näistä numeroista (näytä vaihtoehtoja) tulee tähän viivalle? (näytä viivaa) Rastita oikea vastaus.**

(näytä laatikkoa, jossa on numerot 9 7 5) **Katso näitä numeroita. Keksitkö, mikä näistä numeroista (näytä vaihtoehtoja) tulee tähän viivalle? (näytä viivaa) Rastita oikea vastaus.**

(näytä laatikkoa, jossa on numerot 9 6 3) **Katso näitä numeroita. Keksitkö, mikä näistä numeroista (näytä vaihtoehtoja) tulee tähän viivalle? (näytä viivaa) Rastita oikea vastaus.**

ARITMEETTISET PERUSTAIKOT (APT)

YHTEENLASKU SYMBOLEILLA (MAX. 6 MIN.)

Seuraavaksi lasketaan yhteenlaskuja. Laske lasku ja kirjoita vastaus tyhjään ruutuun.

Nyt voit tehdä tämän sivun loppuun. Laita kynä pöydälle, kun olet valmis.

VÄHENNYSLASKU SYMBOLEILLA (MAX. 6 MIN.)

Seuraavaksi lasketaan vähennyslaskuja. Laske lasku ja kirjoita vastaus tyhjään ruutuun.

Nyt voit tehdä tämän sivun loppuun. Laita kynä pöydälle, kun olet valmis.

YHTEENLASKUN TÄYDENTÄMINEN (MAX. 4 MIN.)

Katsotaan ensin omenatehtävää (näytä sivun yläosaa).

Tässä tehtävässä on yhteenlaskuja. Täydennä puuttuva luku.

Nyt voit täydentää kaikki yhteenlaskut. Laita kynä pöydälle, kun olet valmis.

VÄHENNYSLASKUN TÄYDENTÄMINEN (MAX. 4 MIN.)

Katsotaan seuraavaksi siilitehtävää (näytä sivun alaosaa)

Tässä tehtävässä on vähennyslaskuja. Täydennä puuttuva luku.

Nyt voit täydentää kaikki vähennyslaskut. Laita kynä pöydälle, kun olet valmis.

PISTEITYSOHJEET

Pisteitys tapahtuu näin: jokaisesta oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen ja väärästä vastauksesta nolla pistettä. Jos lapsi on merkinnyt kaksi vastausta samaan tehtävään, vastaus tulkitaan vääräksi. Vastaamattomasta kohdasta annetaan myös nolla pistettä.

Pisteiden koonti tapahtuu keräämällä koontilomakkeeseen jokaisen lapsen saama kokonaispistemäärä.